

V I Lenin

**Brev till Glebov (V. A. Noskov), medlem av
Centralkommittén**

11 september 1904.

Ärade kamrat!

Ni upprepar återigen att "Centralkommittén" uttalat en önskan att jag skulle inträda i centralorganets redaktion. Jag måste också i min tur upprepa, att detta åtminstone inte är fullt exakt. Då Ni formellt förklarade att Centralkommitténs bekanta deklARATION antogs enhälligt av en fulltalig Centralkommitté, med undantag av en, svarade jag ögonblickligen (redan den 18/VIII-04) att detta inte är sant. Deklarationen undertecknades av tre medlemmar av Centralkommittén, som för kort tid sedan bestod av nio medlemmar, och dessa tre förklarade, helt i strid med stadgarna, att kamrat Osipov¹ inte är medlem av Centralkommittén, medan denne i ett brev till mig förklarade att han fortfarande betraktar sig som medlem av Centralkommittén. Det var i strid med stadgarna att förklara, att en kamrat utträtt, utan att ha rådgjort med honom. Båda de argument, varmed Ni och två av Era kolleger har försvarat detta stadgebrott, är uppenbart ohållbara. Ni åberopar Er på att kamrat Osipov hade formellt meddelat om sitt utträde på föregående ordinarie sammanträde i Centralkommittén. Det är inte sant, ty i slutet av maj (d.v.s. flera månader efter detta sammanträde, som ägde rum i februari eller mars) räknade vi fortfarande 9 medlemmar i Centralkommittén, vilket bekräftas genom överenskommelsen av den 26/V-04, som är undertecknad av tre medlemmar av Centralkommittén, och genom det brev som är bilagt denna överenskommelse. Ni har åberopat Er på att kamrat Osipov efter det nämnda sammanträdet i Centralkommittén inträtt i en lokalkommitté, vilket en medlem av Centralkommittén inte skulle ha rätt att göra. På detta har kamrat Osipov redan tidigare skriftligen svarat mig att han reste till nämnda plats för att delta i det lokala arbetet just på förslag av de medlemmar i Centralkommittén, vilka nu förklarar att han utträtt och att han inte arbetade i egenskap av formell medlem av kommittén. Men även om en medlem av Centralkommittén hade inträtt i en lokalkommitté på ett sådant oberättigat, stadgevidrigt sätt, så följer härav på intet sätt att man för att korrigera denna oriktighet ovillkorligen måste kräva att han utträder ur Centralkommittén, i stället för att kräva att han utträder ur lokalkommittén. Slutligen måste Ni själv erkänna i brevet till mig, att det på de tre centralkommittémedlemmarnas sammanträde meddelades, att kamrat Osipovs utträde är en omstridd fråga. Att denna omstridda fråga avgjordes av tre medlemmar av Centralkommittén i Osipovs frånvaro och t.o.m. utan att ha hört Osipovs mening, var ett uppenbart och upprörande stadgebrott. Naturligtvis kunde de tre medlemmarna av Centralkommittén räkna med att Partirådet, som var i händerna på redaktionen, skulle ställa sig på deras sida; naturligtvis kunde de tre medlemmarna av Centralkommittén stödja sig på det avtal med minoritetens anhängare i Partirådet, som de formellt hade träffat eller stillatigande hade erkänt. Men en sådan omständighet skulle inte avskaffa stadgebrottet, utan tvärtom stärka det med element av politisk otillständighet. Lika orätt var det av de tre medlemmarna i Centralkommittén att acceptera kamrat Travinskijs utträdande, om vilket inte ens alla Centralkommitténs medlemmar blivit underrättade före sammanträdet. Ni har inte heller hittills gett mig några exakta uppgifter om, åt vem och när detta utträde meddelats. Ni har avfärdat saken med ett svar, som liknar ett hån: "Hör efter hos kollegiet i Ryssland", det "kollegium" (samma kollegium på tre man!) som Ni just hade kommit ifrån och som jag endast kan sätta mig i förbindelse med genom Er!!

¹ Semljatjka. – Red.

Jag bestrider alltså giltigheten av Centralkommitténs sammansättning och av dess senaste möte (där ”deklarationen” antogs!). Jag skulle därför ha full rätt att låta bli att svara på Ert förslag om att jag skall inträda i centralorganets redaktion. Men jag betraktar detta förslag som om det inte skulle utgå från Centralkommittén, utan från tre partimedlemmar, och jag anser det vara min plikt att ge ett motiverat svar på detta förslag, så mycket mera som Ni åberopar Er på att redaktionen för centralorganet skriftligen för Er uttryckt sin önskan att se mig bland redaktörerna.

Ni anser att mitt inträde i redaktionen för centralorganet skulle ”trygga en nästan fullständig fred i partiet, vilket jag så gärna önskar”. Detta Ert ”nästan” är mycket karakteristiskt! Ja, jag önskar fred i partiet, jag har i mitt brev till *Iskras* redaktion i december 1903 (”Varför jag lämnade *Iskras* redaktion”) i pressen erbjudit fred. Jag har ännu en gång officiellt erbjudit fred, i Partirådet i januari 1904. Freden blev inte accepterad på de villkor, som jag då ställde i majoritetens namn. Jag konstaterar att trots det nuvarande modet att uttala hycklande fraser om ”fred”, i det man med fred menar fullständig eftergivenhet för minoriteten, fullständigt ignorering av majoriteten och fullständigt bortglömmande av kongressen, har jag i Partirådet fullständigt bestämt påpekat vad jag menar med fred i partiet. Tillsammans med min dåvarande kollega från Centralkommittén förklarade jag då öppet i Partirådet att jag med fred förstår en utrensning av rangstridigheter, käbbel och oärliga kampmetoder ur den ideologiska kampen. Låt minoriteten få ha centralorganet och låt majoriteten få ha Centralkommittén – föreslog jag då – låt oss uppmana alla att inställa varje bojkott, varje rang- och koopteringskäbbel, och låt oss på ett kamratligt sätt diskutera våra meningsskiljaktigheter och orsakerna till vår oenighet på kongressen, låt oss lära partiet att på ett ärligt och värdigt sätt klara upp sina inre stridigheter. Plechanov och Martov skrattade ut min uppmaning. Det förvånar mig inte, att de har fattat det skamliga beslutet att inte offentliggöra Partirådets protokoll (trots yrkande av Partirådets minoritet nämligen de båda representanterna för Centralkommittén), och att tre medlemmar av Centralkommittén nu (i hemlighet) har anslutit sig till detta beslut. Den som får till stånd en hycklande fred genom att utnyttja de tillfälligheter, som är oundvikliga i de ryska revolutionärernas liv, och tränga ut dem som tänker annorlunda ur Centralkommittén¹, han måste sträva att för partimedlemmarna dölja försöken att i tid sluta en ärlig fred. Lyckligtvis har jag all orsak att tro att detta ynkliga knep, som är avsett att lura partiet, inte kommer att lyckas och att protokollen från Partirådets möten sist och slutligen kommer att se dagens ljus.

Sedan redaktionen, som besatt Partirådet, med hån avvisat mitt fredsförslag, förklarade jag genast att jag betraktade en kongress som den enda ärliga utvägen. Minoritetens (och däribland Plechanovs) taktik – att hålla centralorganets redaktion och Partirådet i sina händer, att i ord representera hela partiets intressen i dessa centrala organ och samtidigt i verkligheten sträva efter att utanför kongressen ombilda Centralkommittén i minoritetens intresse, denna taktik kan jag inte betrakta som en ärlig kamp. Jag har aldrig slutit några som helst kompromisser med anhängarna av en dylik taktik och anser det inte möjligt att göra det. Dessutom har nya *Iskras* fysiologi från och med januari blivit fullständigt klar – detta centralorgan för sladder och käbbel, förvirring i resonemanget och koketteri med opportunisterna, personliga uppgörelser och utkläckande av meningsskiljaktigheter. Att nya *Iskra* är ett organ för en cirkel, organ för en ny ”riktning”, det inser nu alla och t.o.m. redaktionen själv, som i början företog sig att försvara ”kontinuiteten” men för närvarande systematiskt bespottar gamla *Iskra*. Frågan är, i vilken mening man nu kan tala om fred? Om man med fred förstår en rensning av den ideologiska kampen från koopteringskäbblet, så är jag även nu fullt beredd att gå med på fred och att upprepa det förslag jag ställde i Partirådet. Men om man med fred

¹ Detta gäller framför allt kamrat Osipov. Därefter naturligtvis också mig själv, ty förslaget att inträda i centralorganets redaktion är liktydigt med ett förslag om att utträda ur Centralkommittén.

menar ett inställande av den ideologiska kampen, försoning med riktningen eller rättare sagt fysionomin hos den på varje riktning blottade nya *Iskra*, så kan en sådan "fred" endast föreslås av folk som antingen är principiösa eller hycklande, eller också betraktar partiets organ som tryckpapper (Druckerschwärze – trycksvärta – som en av de "försonliga" har kallat nya *Iskras* litteratur). Då nya *Iskras* redaktörer, som reducerade nästan hela sin "principiella" ståndpunkt till personliga angrepp mot mig, till förföljelse av det som de kallade "leninism" och till att söka efter meningsskiljaktigheter med mig, nu uttrycker en önskan att få se mig i redaktionen, så medger de härmed själva, att de inte tar sina skrivelser på allvar, att de hittat på hela polemiken endast "för koopteringens skull", och är redo att kasta alla sina nya "principer" överbord, så snart koopteringen lyckligt och väl blivit genomförd. Vad mig beträffar, så förkastar jag som ovärdigt själva förslaget om att det skulle vara möjligt för majoriteten att avstå från partikampen för sin ståndpunkt, kampen för den konsekventa riktningen, kampen mot cirkelväsendet. Jag anser det vara min oförgräpliga rätt och min plikt att föra denna kamp, och denna mening delar jag med alla principiella anhängare av majoriteten, vilkas antal växer i Ryssland. Enligt min mening måste denna kamp föras öppet, ty nio tiondelar av konfliktens historia är redan känd av offentligheten, och varje fortsatt hemlighållande av den skulle dra ut på krisen på ett småaktigt och meningslöst sätt.

Ni skriver att "utan tvivel också många kommittéer önskar" att jag skall inträda i *Iskras* nuvarande redaktion. Tyvärr måste jag konstatera att Ni även denna gång säger en medveten osanning. Inte en enda kommitté har hittills under de nuvarande kampförhållandena uttalat en sådan önskan. Det är bara cirkeln av centralorganets redaktörer, som har uttalat denna önskan, och tre medlemmar av Centralkommittén, som ser höjdpunkten av politisk visdom i att skälla ut majoriteten tillsammans med minoriteten och minoriteten tillsammans med majoriteten. Jag tillåter mig tro att jag inte bör ta hänsyn till den ena eller andra politikusens vilja, utan till hela partiets vilja, partiet som också självt har fastställt metoden för det formella sättet att ge uttryck åt denna vilja: kongressen. Jag tillåter mig tro att en ledare, som valt en bestämd linje på kongressen och fört en del av partiet in på denna linje, förlorar varje rätt till aktning och t.o.m. till en allvarlig behandling av hans ord, om han hoppar över till sina motståndares sida.

Er hänvisning till "många kommittéer" är högst lärorik och betydelsefull, ehuru den ... inte står i överensstämmelse med sanningen. Denna hänvisning vittnar om en smula partisamvete, om förefintligheten av ett visst medvetande om att de förtroendemannainstanser, som partiet tillsatt, måste ta hänsyn till detta partis vilja, då de företar sina ändringar av centralernas sammansättning och riktning. Om detta medvetande hos Er inte skulle vara fördunklat genom den förvirrade ståndpunkt Ni intagit, skulle Ni lätt ha insett att det inte finns någon annan metod för att verkligen få reda på den verkliga önskan hos verkligt många partikommittéer, än en kongress. Men om Er hänvisning till "många kommittéer" röjer en smula partisamvete, så vittnar denna hänvisning samtidigt solklart om ett oroligt samvete. Ni fruktar kongressen värre än elden, just för att Ni känner den skriande motsättningen mellan Er äventyrspolitik och partiets vilja.

Mina allmänna argument om det hycklande i den försoning Ni företagit, bekräftas fullständigt genom en rad kompletterande fakta. Tre medlemmar av Centralkommittén är nu entusiastiska över centralorganets "höga nivå", medan *samma* tre medlemmar av Centralkommittén i mars författade en förklaring, där man beklagar att några partiskribenter (majoriteten av den nuvarande redaktionen för centralorganet) hemfallit till opportunist. I det dessa tre medlemmar av Centralkommittén talar om "fred", upplöser de samtidigt södra byrån (kollegiet av Centralkommitténs agenter), emedan anhängare av majoriteten arbetat där, vilka varit så djärva att de agiterat för en kongress. I det de tre medlemmarna av Centralkommittén talar om försoning mellan de två stridande parterna, anordnar de en konferens med representanter för den ena riktningen och ignorerar den andra. Vilken demoralisering införs inte i partiet genom dessa

enskilda, privata transaktioner, som gäller hela partiets livsintressen och som döljs så omsorgsfullt för partiet, ehuru det inte finns någon som helst nödvändighet för konspirativ hemlighet! Vilken mängd av ömsesidig misstro och misstänksamhet förs inte in i hela partilivet genom dessa transaktioner bakom partiets rygg! Just i dag skriver en kamrat från Ryssland till mig om vilka rykten som cirkulerar med anledning av dessa transaktioner; inom minoriteten har bildats tre delar, säger man i partikretsarna; en kräver framför allt kooptering av Dan och Trotskij till Centralkommittén och vill inte veta av något annat; en annan går med på konferens; en tredje ger sig tillfreds bara med Centralkommitténs deklaration, och till denna del hör anhängarna av *Juzjnyj Rabotjij* (som med full rätt i upprättandet av ett populärt organ inte ser något annat än ett maskerat återupprättande av *Juzjnyj Rabotjij*, vilken nedlades av kongressen). Jag vet inte vad som är sant i detta partiprat. Men att minoriteten består av olikartade grupper, att t. ex. kamrat Bruker antagligen inte alls deltar i minoritetens "ultimatum" och i hela koopteringskäbblet, att gruppen *Juzjnyj Rabotjij* i betydlig grad utgör en särskild schattering, allt detta är allmänt kända fakta, vilka envar som studerat vår partikongress känner till. Ser Ni verkligen inte, hur förnedrande denna kohandel mellan enskilda grupper bakom partiets rygg är! Kan man undra på att hyckleriet hos tre medlemmar av Centralkommittén framkallar fullständig misstro mot dem hos majoriteten, som står utanför dessa transaktioner? Kan man undra på att en "fred", som börjar med att de som agiterar för en kongress avskedas, betraktas som inledning till en systematisk förfalskning av partiets allmänna mening; att majoriteten antar att det träffats ett avtal mellan Centralkommittén och centralorganet (och följaktligen också Partirådet) om våldsamt besättande av kommittéerna med anhängare av minoriteten, om att inte publicera majoritetens resolutioner (resolutionerna från Petersburg och Jekaterinoslav har hållits undan *redan under flera månader*) o.s.v., o.s.v.?

Jag hoppas att Ni nu förstår, varför det med hänsyn till den nuvarande situationen i partiet inte kan vara tal om att jag skall inträda i centralorganet.

Er förklaring om att jag "avhöll mig från att rösta" i frågan om koopteringen av de tre medlemmarna till Centralkommittén är en *osanning*. Jag protesterar bestämt mot att man erkänner att "valen försiggått". Det är en ny godtycklighet. *Alla* de tre medlemmarna av Centralkommittén är *förpliktade* att behandla min protest och först *därefter* resa frågan om koopteringen. Enligt stadgarna skall koopteringen vara enhällig; jag har inte gett mitt samtycke. Om saken inte föreläggs Partirådet, kan det följaktligen inte bli tal om att en kooptering har ägt rum. Partirådets beslut (om Ni mot stadgarna reser frågan om koopteringen där, innan alla medlemmar av Centralkommittén har kontrollerat Centralkommitténs sammansättning) måste meddelas mig tillsammans med Partirådets protokoll.

Ert beklagande av att vi inte haft tillfälle att träffa varandra kan jag inte dela. Efter Edra tricks mot kamrat Osipov och efter Ert förhållande till ett givet ord (avtalet av 26/V-04) önskar jag inte ha några andra förbindelser med Er än rent officiella och uteslutande skriftliga.

N. Lenin, medlem av Centralkommittén.